

نگاه

سیاست خارجی وزنان

طاهره هادیان

● از زمان روی‌کارآمدن حسن روحانی سیاست‌های دوستانه در مورد جذب فراگیر زنان در حوزه دیپلماسی به کار گرفته شده اما اینکه این سیاست‌ها و این روندها تا چه میزان به واقعیت پیوسته محل تردید بوده و سوال اصلی این است که این سیاست‌ها تا چه میزان محقق شده است. وزارت امور خارجه نشان از سازمانی دارد که در آن مردان به شکل خاص نقش‌های کلیدی ایفا می‌کنند. این ویژگی مردانه‌محور در این وزارتخانه را عده‌ای منوط به یکسری مسایل امنیتی و پروتکل‌های بین‌المللی می‌دانند که زنان را محدود کرده است. گفته می‌شود این پروتکل‌ها با مسایل شرعی ما همخوانی نداشته و موانعی برای حضور زنان در مجامع بین‌المللی به وجود آورده است.

سیاست‌های دولت‌های پیشین هم بر همین منوال بوده و از زنان کمتر برای شرکت در سطوح مدیریتی و مراحل تصمیم‌گیری استفاده می‌شد. حضور کارشناس و دیپلمات زن در ماموریت‌های خارجی با نبود یا به‌ندرت اتفاق می‌افتاد. به دلیل تعداد معدود زنان فعال در این وزارتخانه اغلب از آن به‌عنوان مردم‌محورترین وزارتخانه دولت یاد می‌کنند؛ وزارتخانه‌ای که اغلب در موضوع جذب زنان انعکاس‌دهنده نوعی نگاه سنتی است.

اغلب زنان فعال در حوزه دیپلماسی و سیاست خارجه از فضای به‌نسبت‌مردانه حاکم در این وزارتخانه انتقاد کرده و بر این باورند که بسترهای لازم برای رشد زنان در این وزارتخانه به وجود نیامده است.

یکی از این کارشناسان تاکید دارد که فضای وزارت خارجه کمتر مهبای رشد زنان است و در سفرها و ماموریت‌های کلیدی کمتر شاهد حضور زنان هستیم.

او تاکید دارد که این مساله نه در ناتوانی زنان دیپلمات به‌لحاظ کارشناسی بلکه در ساختار تعریف‌شده برای رشد زنان در این وزارتخانه ریشه دارد؛ ساختاری که به دلایل مختلف به زنان کارشناس و دیپلمات امکان رشد برابر با مردان را نمی‌دهد.

آنان بر این باورند که استفاده از زنان اغلب نمادین بوده و با اینکه دولت روحانی فصل جدیدی برای به‌کارگیری زنان در این ساز کشور اما باز هم انتصاب زنان در برخی موقعیت‌ها اغلب برون‌دادی نمادین دارد. این کارشناسان تازه‌نفس سیاست خارجی ایران بر این باورند با اینکه دولت جدید به اهمیت به‌کارگیری زنان بی‌برده اما کم‌کمان این رویکرد با تاکید بر اهمیت نمادین حضور زنان در ساختارهای بین‌المللی در دستور کار قرار گرفته و هدف تغییر چهره ایرانی در جامعه بین‌المللی را از طریق به‌کارگیری زنان در حوزه‌های بین‌المللی دنبال می‌کند.

انتصاب «مرضیه افخم» به‌عنوان سخنگوی دولت اگرچه نشان از عزم تازه و یکسری اصلاحات در وزارت امور خارجه دارد اما متأسفانه به همین انتصاب محدود و وعده انتصاب سفیران زن محقق نشد.

تعدادی از دختران جوان کارشناس که تحصیلات خود را در مرکز آموزش‌های دیپلماتیک وزارت امور خارجه به اتمام رسانده‌اند، در وزارت امور خارجه استخدام نشده‌اند. البته جذب زنان در مرکز آموزش‌های دیپلماتیک وزارت امور خارجه سیاستی بود که در زمان دولت اصلاحات کلید خورد و پس از روی‌کارآمدن دولت بعدی متوقف شد.

تعداد دختران دانشجو در رشته امور بین‌الملل وزارت امور خارجه نسبت به مردان در دانشکده یک‌سوم بوده است. آنها بر این باورند که آراده به پذیرش زنان در دانشکده وزارت امور خارجه - در دوره اصلاحات- درست زمانی در دستور کار دولت وقت قرار گرفت که ایران سیاست فعال‌ترشدن در حوزه دیپلماسی بین‌المللی را در پیش گرفت. آنها تاکید دارند که جذب زنان در دانشکده وزارت امورخارجه - اگرچه باز هم نمادین- نقطه‌عطفی در شکستن تابوی مردانه‌بودن امر دیپلماسی در کشور بود و حالا در دولت آقای روحانی نیز- البته در سطح کارشناسی- فصل جدیدی از به‌کارگیری زنان در وزارت امورخارجه آغاز شده است.

البته بررسی‌های بیشتر نشان از آن دارد که با وجود غیبت زنان در وزارت امور خارجه، آنها در انجمن‌های دوستی میان کشورها فعالند. تعدادی از روسای انجمن‌های دوستی را زنان تشکیل می‌دهند. از جمله می‌توان به رییس انجمن دفاع از قربانیان سلاح‌های شیمیایی اشاره کرد.

گفت‌وگو با کارشناسان زن جوان وزارت امور خارجه نشان داد که دغدغه‌هایی در بدنه وزارت امورخارجه به به‌کارگیری زنان در مراتب کلیدی‌تر وجود دارد؛ از برخی کلیشه‌های جنسیتی گرفته تا برخی توصیه‌ها از چپ و راست. به هر شکل با وجود تمام این محدودیت‌ها در دوره جدید در سطح کارشناسی بستر برای به‌کارگیری زنان هموار شده است.

سبزه‌ای آلمان در دهه‌شصت به قصد تکان‌دادن تشکیلات خسته‌کننده سیاسی با حضور دانشجویانی سرسخت و ناراضی در حواشی میدان سیاست ظاهر شدند. سبزه‌ها در دهه ۱۹۷۰ و با اوج‌گرفتن رقابت‌های اتمی جنگ سرد، به بازیگران اصلی جنبش ضدهسته‌ای تبدیل شدند و در دهه ۱۹۸۰ با جنبش‌های ضدجنگ هم‌صدا شدند. دغدغه‌های محیط‌زیستی سبزه‌ها ریشه در اصول چهارگانه خرد زیست‌محیطی، عدالت اجتماعی، دموکراسی مردمی و منع خشونت دارد. سبزه‌ها سال‌هاست در مقابل رشد افسارگسیخته اقتصادی، تسلط مافیایی صنایع بزرگ بر مصالح عمومی و تخریب بی‌رحمانه محیط‌زیست فریاد می‌زنند. دورانی در حواشی سیاست به‌عنوان گروه‌هایی پرسروصدا معرفی می‌شدند، اما با این حال نه‌تنها منکوب رشد اقتصادی «ژرمن‌ها» نشدند، بلکه

به‌تدریج نگرانی‌های آنها در مقابل تخریب‌های زیست‌محیطی و نابرابری‌های ناشی از آن، آنها را تبدیل به یکی از جریان‌های اصلی ائتلاف‌های سیاسی در اروپا کرد. سبزه‌ها این روزها در اروپا حتی منتخب شهروندانی هستند که خود را غیرسیاسی معرفی می‌کنند. تلاش این احزاب در سراسر اروپا - و در نمونه‌عالی آن در آلمان - این بوده است که محیط‌زیست را به‌عنوان خیر همگانی در مقام «امری سیاسی محض» بنشانند. به‌همین دلیل پاسخ‌های «کلودیا رات»، معاون سخنگوی بوندستاک (پارلمان آلمان) و از چهره‌های برجسته سبزه‌ها، نیز به پرسش‌های ما آغاز و پایانی زیست‌محیطی دارد. او این هفته میهمان رسمی مجلس ایران بود و با علی لاریجانی و محمدحسن ابوترابی، رییس و نایب‌رییس مجلس ایران، دیدار کرد. لجن او در بیان نگرانی‌هایش برای دریاچه ارومیه یا پروژه‌های سدسازی در شیلی، ترکیه و چین، فرقی چندانی با معضل دفن زباله‌های اتمی در «گورلبن» آلمان ندارد و البته از یک فعال زیست‌محیطی جهان‌وطن، جز این انتظار نمی‌رود.

۷ **پرونده هسته‌ای به‌رحال مهم‌ترین موضوعی است که در ارتباط ایران با جامعه بین‌المللی مورد توجه افکارعمومی ایران است. سوال من در مورد جایگاه اروپایی‌ها و به‌ویژه نقش آفرینی سبزه‌ها در این خصوص است. سال‌هایی که مذاکرات عمدتاً با تروییک‌ای اروپایی آلمان، فرانسه و انگلیس) و با حضور یوشکا فیشر [هم‌حزبی شما] دنبال می‌شد، به توافق‌های خوبی رسیدیم و اروپا نقش موثری بازی می‌کرد. این روزها پرونده هسته‌ای موضوعی است بین تهران و واشنگتن، اروپایی‌ها کجا هستند؟**

اتفاقاً این موضوعی است که خیلی از ایرانی‌ها در مواضع مختلف بیان کرده‌اند و من هم تاکید می‌کنم، کل روابط ما نباید به پرونده هسته‌ای تقلیل پیدا کند. نباید موضوعات دیگر مثل مشارکت، مسایل گروهای دیگر و مسایل زنان تحت الشعاع امر این قرار بگیرد. نباید همه این موضوعات را به پرونده هسته‌ای محدود کنیم. سفر من هم این پیام را دارد که ما مسایل متعدد دیگری برای بحث داریم و باید همکاری‌ها را در این حوزه‌ها پیگیری کنیم؛ اینها ضروری است. باید گفت‌وگوها را ادامه داد، حتی اگر گفت‌وگوهای بسیار مناقشه‌برانگیزی داشته باشیم. اگر با هم حرف بنزیم خیلی بهتر از این است که از مسایل حل‌نشده با سکوت بگذریم. فکر می‌کنم مسایل این‌طور که شما می‌گویید سیاه و سفید نیست. یک پنجره فرصت باز است و شاید باید گفت این موقعیت تاریخی است و واقعا باید این فرصت را غنیمت شمرد. البته مخالفت‌ها فقط از سوی واشنگتن یا اروپایی‌ها نیست، بعضی‌ها- حتی در کشور شما- نمی‌خواهند توافق‌ی اتفاق بیفتد. آنها از ادامه شرایط فعلی منتفع می‌شوند. این گروه‌ها قوی هستند. در مورد آمریکا، اوپاما واقعا به‌دنبال دستیابی به توافق است. ما (آلمان) واقعا به دنبال نقش سازنده و پیش‌برنده‌ای در مذاکرات هستیم. حل مساله هسته‌ای به‌نفع آلمان است و البته دیگر شرکای اروپایی هم به‌دنبال توافق نهایی هستند. ما معتقدیم همه طرف‌ها به‌نوعی ناگزیر از مصالحه هستند. خیلی راحت است که مدام همدیگر را مقصر و متهم و بد قلمداد کنیم اما سیاستمداران باید حرکتی بکنند. ببینید معاهده منع گسترش تسلیحات هسته‌ای، بحث شفافیت و... واقعا مهم هستند. باید هرکاری را برای رسیدن به توافق انجام دهیم و فصل جدیدی از روابطمان را آغاز کنیم. خصوصاً اینکه بهترین‌ها را هم اکنون سر میز مذاکرات داریم.

۷ **همان‌طور که می‌دانید همکاران شما در کنگره آمریکا این روزها مشغول تدوین و طراحی مصوبه‌هایی برای مسدودکردن فرآیند مذاکرات هستند. شما به‌عنوان عضوی از قوه قانونگذاری (بوندستاک) طرحی ندارید که متقابلاً هدفی مثل تسهیل روند مذاکرات را دنبال کند؟ ابتکاری در**

دیپلماسی

کلودیا رات، نایب‌رییس مجلس آلمان، در گفت‌وگو با «شرق»:

چند قدم بیشتر تا توافق نمانده

فرنگیس بیات

فرنگیس بیات، نایب‌رییس مجلس آلمان

دست ندارید؟ این سوال را از این جهت می‌پرسم که اخیراً حزب شما در موضع‌گیری بی‌سابقه‌ای در چهاردهه گذشته از تسلیح کرده‌های کوبانی در سوریه دفاع کرد... چنین ابتکاری برای پرونده هسته‌ای پیش‌بینی نشده است؟

واقعا ضرورتی ندارد. من کاملاً به دولت آلمان و وزارت خارجه و شخص فرانک اشتاین‌مایر اعتماد دارم. او هم همانند یوشکا فیشر در مذاکرات، جدی و مصمم و واقعا علاقه‌مند و خواهان رسیدن به نتیجه نهایی مثبت است. این مواضع و اطلاعات را شخصاً می‌دانم که بازگو می‌کنم. چرا؟ چون به اندازه کافی تش و مشکلات خشونت، ترور و... داریم. اگر توانیم با هم این مسایل را حل کنیم جدا افتضاح خواهد بود. ایران می‌تواند نقش خود را داشته باشد. البته اینکه من هم به‌عنوان نماینده سبزه‌ها از توافق هسته‌ای دفاع می‌کنم در نوع خود جالب است. در چندروز گذشته مدام با شخصیت‌های مختلف بر این نکته تاکید کردم که ایران حق برخورداری از انرژی هسته‌ای با مقاصد صلح‌آمیز را دارد. البته باید گفت که آلمان می‌تواند در پیش‌بردن بحث انرژی‌های جایگزین مثل خورشیدی و بادی (البته شما خیلی منابع آبی ندارید... خنده) نقش موثری داشته باشد. انرژی پاک موضوعی است که همه احزاب در آلمان و گروه‌های سیاسی در مورد آن با هم توافق دارند. با این حال تاکید می‌کنم نباید فقط روی این پرونده و از این بعد متمرکز شد.

۷ **پرسش‌م را جور دیگری مطرح می‌کنم. اگر ما به هیچ توافقی نرسیم، چه در پیش‌روی ما خواهد بود؟ شما عدم توافق را چگونه می‌بینید؟**

بدون توافق، روابط بد خواهد بود. این شکست است، یک شکست وحشتناک. برای همه سیاستمدارانی که با وعده حل مساله در مردم امید ایجاد کردند. مردم خواهان تغییر بودند که این انتخاب سیاسی را انجام دادند. وضعیت مجموعاً وضعیت خوبی نخواهد بود برای کشور ما و وضعیت اقتصادی در اروپا هم پیامدهای منفی خود را خواهد داشت. روابط سیاسی باز هم سخت می‌شود. واقعا امیدوارم چنین نشود و این شانس از دست نرود. به‌هرحال این پنجره الان باز است.

۷ **البته زاویه این پنجره هم مهم است، از نظر شما زاویه بسته است یا باز؟**

(خنده) البته من در مذاکرات حضور ندارم اما به نظرم اگر اطمینان‌بخشی‌های دو طرف بر سر شفافیت و... حل‌وفصل شود دیگر تمام است. چند قدم بیشتر تا توافق باقی نمانده است. البته در همه کشورهایی که در مذاکرات هستند مخالفانی وجود دارند. در آمریکا و حتی در آلمان. اما مهم این است که دولت آلمان صراحتاً و موکداً به‌دنبال توافق است.

۷ **مواضع سبزه‌ها درمورد مسوولیت محیط‌زیستی و اهمیت آن به‌عنوان امری سیاسی بسیار قابل‌تذکر است. مسوولیت‌هایی که مرز نمی‌شناسد و پیامدهای مخرب آن دامن همه جهان را خواهد گرفت. حال سوال من این است که پیامدهای تحریم‌ها خصوصاً در مورد مسابلی مثل محیط‌زیست (متوقف‌شدن آنها)، انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک (که معمولاً پروژه‌هایی نیازمند منابع مالی فراوان هستند)، سطح زندگی مردم عادی (از حیث عدالت اجتماعی) و البته توان کشورهای مثلاً در مقابله با مواد مخدر و جرایم سازمان‌یافته تا چه اندازه مورد مطالعه و تأمل قرار می‌گیرد؟ پیامد تحریم‌ها بر ناتوان‌شدن دولت‌ها در پیگیری این مسایل چندر دیده می‌شود. آیا در مورد آن بحثی صورت می‌گیرد؟ آیا محاسبه‌ای در مورد آنها صورت می‌گیرد؟ اول از طرف خودم بگویم که واقعا رسیدن به**

زمان کافی برای جلوگیری از مردن این دریاچه و جلوگیری از تکرار سرنوشت دریاچه آرال (در شوروی سابق) وجود داشته باشد. پادهای نمکی‌که به وجود آمده حیات انسانی، تنوع‌زیستی و کل اکوسیستم را به خطر انداخته است و پیامدهای آن تنها محدود به ایران نیست، کل منطقه آسیب می‌بیند. اصلاً باید گفت فجایع زیست‌محیطی نوعی فروپاشی است و آینده بشر به خطر می‌افتد. استفاده از تکنولوژی و ساخت سدها نه‌تنها در ایران، بلکه در ترکیه چین و شیلی هم مشکلاتی به همراه آورده است. این هشدارها و حرف‌ها نه املی است و نه قرون وسطایی؛ واقعیت‌هایی است که دیر یا زود ما درگیرش خواهیم شد و بهای بالایی برای‌ش می‌پردازیم. در ایران دانشمندان و فعالان خوبی هستند. جامعه مدنی فعال است «ان‌جی‌اوها» به این مسایل توجه

دارند. مردم در اطراف دریاچه تجمع کردند و نشان دادند برای دفاع از طبیعت ارزش قایلند و نسبت به آن آگاه هستند.

۷ **بگذارید به سیاست برگردیم. در منطقه اوضاع هرروز بحرانی‌تر می‌شود. نقش ایران در کنترل بحران منطقه‌ای فعلی و خشونت‌ها و آشوب‌های جاری در سوریه و عراق چیست؟ داعش خطر جدی‌ای هم برای منطقه است و هم اروپا.**

افغانستان و پاکستان وضعیت ناآرامی دارند. در سوریه بیش از ۵۰درصد مردم آواره شده‌اند، یعنی عملاً ۱۵میلیون سوری چهارسال است همه‌چیزشان را از دست داده‌اند. لبنان، اردن و عراق هم مستقیم و غیرمستقیم درگیر این آشوب‌ها و خونریزی‌های بوده‌اند. مردم سوریه و عراق قربانی کشمکش‌های قدرت‌های فرامنطقه‌ای شدند و واقعا در این مرحله باید در کنار هم نشست و راه‌حلی برای برون‌رفت از این وضعیت پیدا کرد. در سوریه باید به دنبال راه‌حلی باشیم، باید همه مردم سوریه موافق باشند که در عین‌حال همه در کنار هم باید در مقابل داعش و خلافت خودخوانده بایستیم. این خلافت را باید با دقت زیر نظر داشت؛ خلافتی‌که به دنبال قلمرو سرزمینی است، اصلاً باید پرسید که دیگر با این وضعیت سوریه‌ای وجود دارد یا نه؟ خطر بزرگ‌تر دقیقاً همین وضعیت فروپاشی منطقه‌ای است. ما هم هزینه‌های بسیاری در حفظت از جان آوارگان یا استقرار آنها انجام دادیم. تمام این سال‌ها کوفی عنان یا اخضر ابراهیمی تلاش کردند، اما می‌بینید چندماهی است اصلاً معلوم نیست وضعیت سوریه به کجا می‌رود. باید اتفاقی بیفتد که اگر نیفتد، چشم‌انداز منطقه واقعا روشن نیست. نقش ایران در این میان بسیار مهم است. ایران باید کنار سایر بازیگران حاضر در حل این مناقشه بنشیند؛ حال اگر دعوت نشود یا خودش مشارکت نکند، مثل ژنو! اصلاً حل بحران معنی ندارد. منافع همه درگیر موضوع است؛ روسیه، قطر، خود ایران، عربستان سعودی و ترکیه و اروپا؛ البته در بین اروپایی‌ها هم ما مشخصاً رویکرد واحدی نداریم. در کنار این‌اا ن موضوع حملات فرانسه هم رویه‌رویم. اینکه این اقدامات را با اسلام یکی نگیریم. بوکوحرام و این گروه‌ها نسبتی با اسلام ندارند. باید روشن کرد جنگ علیه تروریسم با اسلام نسبتی ندارد، جنگ علیه اسلام نیست.

۷ **شما سال ۲۰۱۰ هم به ایران آمدید، با لاریجانی و منکی دیدار داشتید. پیش‌تر هم دیدارهایی شما با مقامات ایرانی مورد انتقاد بوده است. آیا این بار نیز چنین واکنش‌هایی داشتید؟**

این خوب است که ما نشان دادیم خواهیم گفت‌وگو هستیم و در عین‌حال مشکلات را هم فراموش نکردیم. این هم رویکردی خصمانه نیست. ما با حس نوعی همبستگی این مسایل را دنبال می‌کنیم.

۷ **آیا در این سفرها تغییری هم مشاهده کردید که برایتان ملموس باشد؟ سفر قبلی‌تان در دوره دولت احمدی‌نژاد بود و این دوره روحانی رییس جمهوری است.**

من در ایران رقابت‌های قدرتمندی بین نیروهای سیاسی می‌بینم و این برای من قابل لمس است. بنابراین فکر نمی‌کنم صددرصد مردم خواهان اعتدال یا اصلاحات باشند. گرایش‌های قدرتمند مخالفی هم وجود دارند، اما در عین‌حال امید و فضای تغییر هم قابل لمس است. با معاون رییس‌جمهوری ایران خانم ابتکار که ملاقات کردم، او را قدرتمند و مصمم دیدم. دیدار با خانم مولاوردی هم چنین برداشتی به من داد و نشان می‌داد برای تغییرات جدی هستند. دقت کنید این همان فرصت تغییری است که دفعه قبل من آن را ندیدم. اما در کنار همه اینها مهم این است که پایان پرونده هسته‌ای، پایانی مثبت باشد همه امیدها به روحانی بسته شده. البته می‌دانم همه این امیدها هم هسته‌ای یا مرتبط با آن نیست، مردم منتظر نوعی گشایش هستند.

آینه دیروز

۹سال پیش درچین روزی

کیان

● معاون وزیر نفت: قرارداد صادرات گاز ایران به گرجستان امروز نهایی می‌شود

● در ارتباط با زندان‌های مخفی سیا صورت گرفت: فشار محافل اروپایی برای بازجویی از چنی و رامسفلد

● نوار پیروزی اسلامگرایان در خاورمیانه کامل شد: خبر اول دنیا، فلسطین به انتفاضه رای داد

● بهمین و کولاک محورهای جالوس و هراز را بست

● کوفی‌عنان: نشست اضطراری آژانس دوباره با ایران به نتیجه نمی‌رسد

● رسیدگی به شکایات مالکان خودروهای صفرکیلومتر معیوب

● یادداشت روز، چهارمین پیروزی در یک‌سال: «...این یک پیروزی کامل برای جهانپان است. همه دریافته‌اند که خاورمیانه جدید با محوریت اسلامگرایان در حال شکل‌گیری است. بر همین اساس بعد از آنکه ۷۵درصد مجلس افغانستان به تسخیر گروه‌های جهادی درآمد در عراق حدود نیمی از کرسی‌های مجلس به دست اسلامگراها افتاد و ۵۷درصد کرسی‌های فلسطین به حماس اسلامگرا رسید؛ غرب باید منتظر خبرهای بعدی بماند».

سفر

- برترین اختراعات سال۲۰۰۵
- «برای استاد شهناز» مقاله‌ای از استاد محمدرضا لطفی
- حماسه حماس، جنبش مقاومت اکثریت مطلق پارلمان فلسطین را به‌دست آورد
- ایجاد پرواز مستقیم بین ایران و آمریکا
- هاشمی در دیدار با مراجع تقلید در قم: در پرونده هسته‌ای به هوشیاری نیاز داریم
- دیدار خاتمی با مدیران مطبوعات اصلاح‌طلب

ایران

- با رای قاطع در انتخابات پارلمانی، فلسطین حماس را برگزید
- حماس: دولت وحدت ملی تشکیل می‌دهیم
- پیام امیدواری عنان و البرادعی به تهران و مسکو
- در سفر به قم صورت گرفت: گفت‌وگوی رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام با علما و مراجع قم
- هیات‌دولت، وزارت خارجه را مامور کرد: سرخ پرونده انفجار اهواز در لندن تعقیب شود
- بازرسان آژانس انرژی اتمی از لوپزان بازدید کردند
- امامی‌کاشانی: دستیابی به فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای خواست تمامی ملت ایران است
- با دستور رییس جمهوری: هوپامیای کشوری پیگیر برقراری پرواز مستقیم تهران - نیویورک

میدان

- شهروندان در همایش مدیران شهرداری و تشکل‌های غیردولتی اعلام کردند
- اجرای طرح کوهسار و برخورد با ساخت‌وسازهای غیرمجاز در ارتفاعات شمال
- نامزدهای حماس۷۶کرسی از مجموع ۳۲۲کرسی پارلمان را کسب کردند
- نمایشگاه فروش بهار در ابهام

رسانه

- زلزله سیاسی در فلسطین، پیروزی حماس رای به مقاومت
- علی لاریجانی: چینی‌ها معتقدند پرونده ایران در آژانس باید بررسی شود
- وزیر کشور: عوامل انفجارهای اهواز دستگیر شدند
- راهپیمایی مردم هرمزگان در محکومیت مقاله موهن نشریه تمدن
- الحیات: ایران بازیگر اصلی منطقه خلیج‌فارس

اعلام

- سفیران تازه ایران در راه اروپا
- هیات پیگیری قانون اساسی در کما
- سخنگوی حماس در گفت‌وگو با ایشان مقدس ایرانی) در آتلان: دست‌های پاک حماس عامل جذب آرا شد
- شایعه درگذشت استاد جلیل شهناز تکذیب شد
- صدور حکم بازداشت بی‌تظیروتو

روزنه

۲۰فروردین‌ماه برگزار می‌شود

همایش تجلیل از همسر امام

- ایستاً: قائم‌مقام موسسه تدوین و نشر آثار امام (ره) از برگزاری همایش تجلیل از بانو خدیجه تفتی، همسر امام راحل با عنوان (قدس ایرانی) در ۲۰فروردین‌سال‌آینده خبر داد. انصاری گفت: روحیات خود این بانوی بزرگوار به‌گونه‌ای بود که اجازه نمی‌دادند در زمان حیاتشان مطلبی از ایشان گفته شود و متأسفانه رحلت ایشان در اول‌فروردین‌سال ۸۸ در فضای ملتبه انتخاباتی آن سال و در اول‌نوروز بود و در نتیجه مراسم تجلیل از ایشان تحت‌تأثیر فضای آن ایام قرار گرفت و صورت مطلب اند شد.